

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU”

PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq
Standartlarına uyğun hazırlanmış
Maliyyə Hesabatları və Müstəqil Auditorların Rəyi**

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS MÜNDƏRİCAT

---

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT	1
MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI.....	2
MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT	5
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT	6
KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT	7
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT	8
1. GİRİŞ	9
2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT SİYASƏTLƏRİ	9
3. UÇOT SİYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ FƏRZİYYƏLƏR	19
4. YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAİR ŞƏRHLƏRİN TƏTBİQİ	21
5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIS STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR	22
6. GƏLİRLƏR	25
7. XƏRCLƏR	25
8. MƏNFƏƏT VERGİSİ	26
9. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR	27
10. ƏMLAK, TİKİLİ VƏ AVADANLIQLAR	28
11. İNVESTİSİYA MÜLKİYYƏTİ	29
12. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ	29
13. TİCARİ VƏ SAİR DEBİTOR BORCLARI	30
14. MAL-MATERIAL EHTİYATLARI	30
15. KAPİTAL VƏ KAPİTAL EHTİYATLARI	30
16. TİCARİ VƏ SAİR KREDİTOR BORCLARI	30
17. TƏƏHHÜDLƏR, ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİ	31
18. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ	31
19. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR	34

31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik "AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" Publik Hüquqi Şəxsin 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixə bitən il üzrə əməliyyat nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişiklikləri düzgün əks etdirən maliyyə hesabatlarının, Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") müvafiq olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsi və tətbiqinə;

Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;

İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin İnstitutun maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardım göstərilməsi üçün MHBS-nın xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə;

Institutun fasılısızlıq prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

Institut daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin yaradılması, tətbiqi və saxlanılmasına;

Institutun əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə onun maliyyə hesabatlarının istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və İnstitutun maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun gəldiyini təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılması;

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq məcburi mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;

Institutun aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə;

Saxtakarlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına;

Institutun 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatları rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

Teymur Səfiyev

Baş direktorun müavini-

baş direktorun vəzifəsini müvəqqəti təra
edən

31 avqust 2023-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Aygün Mustafayeva

Baş mühasib

31 avqust 2023-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Grow Audit and Consulting QSC
8 Noyabr pr, AZURE bizness mərkəzi
AZ1025, Bakı, Azərbaycan
Tel: +994 12 488 63 49
Fax: +994 12 488 63 49
Mobil: +994 55 277 50 99
www.grow.az

Grow Audit and Consulting CJSC
8 November ave, AZURE business centre
AZ1025, Baku, Azerbaijan
Tel: +994 12 488 63 49
Fax: +994 12 488 63 49
Mobil: +994 55 277 50 99
www.grow.az

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” Publik Hüquqi Şəxsin İdarə Heyətinə:

Maliyyə hesabatlarının auditinə dair hesabat:

Müsbət rəy

Biz, “AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” Publik Hüquqi Şəxsi (bundan sonra “İnstitut”) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, məcmu gəlirlər haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyasetinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, maliyyə hesabatları 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Institutun maliyyə vəziyyəti və bu tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin axını üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) müvafiq olaraq düzgün və ədalətli təsəvvür yaradır.

Müsbət rəy üçün əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə hesabatlarının auditinə auditorun məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (IESBA məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Institutdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu və IESBA məcəlləsinin tələblərinə uyğun yerinə yetirmişik. Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları auditor rəyini əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Əsas audit məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mühakiməmizə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ən əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər maliyyə hesabatlarının auditinə baxımından və maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formallaşdırılmasında bütövlükdə nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərə dair ayrılıqda rəy vermirik.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Institutun idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına («BMHS») uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Grow Audit and Consulting QSC
8 Noyabr pr, AZURE business markəzi
AZ1025, Bakı, Azərbaycan
Tel: +994 12 488 63 49
Fax: +994 12 488 63 49
Mobil: +994 55 277 50 99
www.grow.az

Grow Audit and Consulting CJSC
8 November ave, AZURE business centre
AZ1025, Baku, Azerbaijan
Tel: +994 12 488 63 49
Fax: +994 12 488 63 49
Mobil: +994 55 277 50 99
www.grow.az

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik İnstitutu ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik İnstitutun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslər İnstitutun maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvələr nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvələr nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar şəffaflıq nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında dələduzluq və ya səhvələr nəticəsində əhəmiyyətli təhriflər risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Dələduzluq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riski səhvələr nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki dələduzluq sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- İnstitutun daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtidə, bu şəraitlərdə uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.
- İstifadə edilmiş uçot siyasetinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqliliyini qiymətləndiririk.
- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında İnstitutun fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığında dair nəticə çıxarıraq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət

Grow Audit and Consulting QSC
8 Noyabr pr, AZURE bizness mərkəzi
AZ1025, Bakı, Azərbaycan
Tel: +994 12 488 63 49
Fax: +994 12 488 63 49
Mobil: +994 55 277 50 99
www.grow.az

Grow Audit and Consulting CJSC
8 November ave, AZURE business centre
AZ1025, Baku, Azerbaijan
Tel: +994 12 488 63 49
Fax: +994 12 488 63 49
Mobil: +994 55 277 50 99
www.grow.az

- olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər İstututun fasılısız fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz İdarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslər digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Biz həmçinin İdarə Heyətinin sədrinə bəyanat veririk ki, müstəqilliyə və müstəqilliyimizə təsir etməsi əsaslandırılmış şəkildə güman edilən bütün əlaqələr və digər məsələlərə, habelə müvafiq olduğunda əlaqəli qorunma tədbirləri haqqında məlumat verməyimizə dair müvafiq etik normallarına riayət etmişik.

İdarə Heyətinin sədrinin nəzərinə çatdırılmış məsələlərdən biz cari dövr üzrə maliyyə hesabatlarının ən əhəmiyyətli və bu səbəbdən əsas audit məsələləri olanları müəyyən edirik. Bu məsələnin ictimaiyyətə açıqlanmasına qanun və ya qaydalarla yol verilmədiyə halda və ya, çox nadir hallarda, məsələ haqqında hesabatda məlumat vermənin mənfi təsirlərinin onun ictimaiyyət üçün faydalardan çıxmağı əsaslandırılmış şəkildə güman edildiyinə görə biz bu məsələ haqqında hesabatımızda məlumatın verilməməsini qərara almadığımız halda, biz bu məsələləri auditor hesabatımızda təsvir edirik.

“GROW AUDIT AND CONSULTING” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

Bakı, Azərbaycan Respublikası

31 avqust 2023-cü il

Abdurahmanov Orxan Əlisəfa oğlu

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI
MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT**

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Əməliyyat gəlirləri	6	3,019,271	2,917,465
Xidmətlərin dəyəri		<u>(1,454,524)</u>	<u>(3,038,015)</u>
Ümumi mənfəət		<u>1,564,747</u>	<u>(120,550)</u>
Digər gəlirlər	6	239,925	232,000
İnzibati və sair əməliyyat xərcləri	7	<u>(1,799,889)</u>	<u>(109,240)</u>
İnzibati və sair əməliyyat xərcləri		<u>(1,559,964)</u>	<u>122,760</u>
Mənfəət verigisindən əvvəl mənfəət		<u>4,783</u>	<u>2,210</u>
Mənfəət vergisi üzrə (gəlir)/xərc	8	<u>(1,660)</u>	<u>(442)</u>
İl üzrə mənfəət və cəmi məcmu gəlir		<u>3,123</u>	<u>1,768</u>

İnstitutun adından:

Teymur Səfiyev
Baş direktorun müavini-
baş direktorun vəzifəsini
müvəqqəti icra edən
31 avqust 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Aygün Mustafayeva
Baş mühasib

31 avqust 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

		Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Aktivlər				
Uzunmüddətli aktivlər				
Qeyri-maddi aktivlər	12	12,851	10,179	
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	10	3,519,079	4,013,516	
İnvestisiya mülkiyyəti	11	68,831	-	
Başa çatdırılmamış tikililər		238,201	238,201	
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		3,838,962		4,261,896
Cari aktivlər				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12	1,191,863	870,360	
Ticari və sair debitor borcları	13	172,408	155,488	
Mal-Material ehtiyatları	14	17,646	11,541	
Digər cari aktivlər		6,641	-	
Cəmi cari aktivlər		1,388,558		1,037,389
Cəmi aktivlər		5,227,520		5,299,285
Öhdəliklər				
Cari öhdəliklər				
Ticari və sair kreditor borcları	16	1,876	78,609	
Müqavilə öhdəlikləri	6	41,621	39,776	
Cəmi cari öhdəliklər		43,497		118,385
Cəmi öhdəliklər		43,497		118,385
Kapital				
Nizamnamə kapitalı	15	3,122,433	3,122,433	
Kapital ehtiyatları	15	1,818,254	1,818,254	
Bölgündürülməmiş mənfəət		243,336	240,213	
Cəmi kapital		5,184,023		5,180,900
Cəmi öhdəliklər və kapital		5,227,520		5,299,285

İnstitutun adından:

Teymur Səfiyev
Baş direktorun müavini-
baş direktorun vəzifəsinin
müvəqqəti icra edən
31 avqust 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Aygün Mustafayeva
Baş mühəsib

31 avqust 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Kapital ehtiyatları	Cəmi kapital
1 yanvar 2021-ci il	3,122,433	238,445	1,389,291	4,750,169
Kapital ehtiyatlarında hərəkət	-	-	428,963	428,963
İl üzrə mənfəət	-	1,768	-	1,768
31 dekabr 2021-ci il	3,122,433	240,213	1,818,254	5,180,900
01 yanvar 2022-ci il	3,122,433	240,213	1,818,254	5,180,900
Kapital ehtiyatlarında hərəkət	-	-	-	-
İl üzrə mənfəət	-	3,123	-	3,123
31 dekabr 2022-ci il	3,122,433	243,336	1,818,254	5,184,023

İnstitutun adından:

Teymur Səfiyev
 Teymur Səfiyev
 Baş direktorun müavini-
 baş direktorun vəzifəsinə
 müvəqqəti icra edən
 31 avqust 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Aygün Mustafayeva
 Aygün Mustafayeva
 Baş mühəsib

31 avqust 2023-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
İl üzrə mənfəət		3,123	1,768
<i>Düzəlişlər:</i>			
Əmlak, tikili və avadanlıqların köhnəlməsi	10	498,471	552,714
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	9	1,018	67,778
İnvestisiya mülkiyyətinin köhnəlməsi	11	4,394	-
Mənfəət verdiyi xərci	8	1,660	442
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətlərindən daxil olan pul vəsaitləri		508,666	622,702
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Ticari və sair kreditor borcları	16	(76,733)	111,527
Ticari və sair debitor borcları	13	(16,920)	(109,999)
Mal-material ehtiyatları	14	(6,105)	(11,542)
Müqavilə öhdəlikləri	6	1,845	-
Maliyyə aktivləri		-	3,835
Digər cari aktivlər		(6,640)	92,105
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətlərindən daxil olan pul vəsaitləri		404,113	708,628
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(1,660)	(442)
Əməliyyat fəaliyyətlərindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		402,453	708,186
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Əmlak, tikili və avadanlıqlar üzrə ödənişlər	10	(80,950)	(843,004)
Qeyri-maddi aktivlər üzrə ödənişlər	9	-	(6,205)
İnvestisiya fəaliyyətlərindən daxil olan/(yönələn) xalis pul vəsaitləri		(80,950)	(849,209)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətdə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Kapital ehtiyatları üzrə dəyişikliklər	15	-	428,963
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım		-	428,963
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, ilin əvvəlinə			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, ilin sonuna			
İnstitutun adından: <i>Seymur Səfiyev</i>			
Teymur Səfiyev			
Baş direktorun müavini- baş direktorun vəzifəsinə müvəqqəti icra edən			
31 avqust 2023-cü il			
Bakı, Azərbaycan Respublikası			

Aygün Mustafayeva
Aygün Mustafayeva
Baş mühasib

31 avqust 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

1. GİRİŞ

İnstitut və onun əsas fəaliyyəti

"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" Publik Hüquqi Şəxs ("İnstitut") "Standartlaşdırma, metrologiya, akkreditasiya və patent hüququ obyektlərinin mühafizəsi sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 10 fevral 2017-ci il tarixli 1234 nömrəli Fermanına əsasən ləğv edilən Dövlət Metrologiya Xidmətinin bazasında yaradılmışdır. Institut öz fəaliyyətində müstəqildir və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, "Publik hüquqi şəxslər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununu, "Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununu, Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, digər normativ hüquqi aktları və öz Nizamnaməsini rəhbər tutur.

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə Institutun mülkiyyət strukturu aşağıdakı kimi olmuşdur:

Mülkiyyətçi	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Azərbaycan Respublikası	100%	100%
Cəmi	100%	100%

31 dekabr 2022-ci il tarixində Institutu nəzarət cənab Səfiyev Teymura məxsusdur.

İnstitutun hüquqi ünvani və fəaliyyət göstərdiyi yer

İnstitutun hüquqi ünvani: AZ 1078, Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Mərdanov qardaşları, ev 124.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT SİYASƏTLƏRİ

Təqdimatın digər əsasları

Maliyyə hesabatları ədalətli dəyərdə ölçülən satışı mümkün olan maliyyə aktivləri, törəmə maliyyə alətləri, torpaq və binalar və investisiya xüsusiyyətləri istisna olmaqla tarixi qiymət əsasında hazırlanmışdır. Ədalətli dəyərdə sığortalanan tanınmış aktiv və öhdəliklərin köçürmə dəyərləri, sığorta edilən risklərə aid edilən ədalətli dəyərdə dəyişiklikləri qeyd etmək üçün uyğunlaşdırıldı. Maliyyə hesabatları Azərbaycan manatında göstərilib, əks təqdirdə bütün dəyərlər ən yaxın rəqəmə yuvarlaqlaşdırılır.

Uyğunluq bəyənəti

İnstitutun 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə hazırlı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ("MHBS") və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi ("MHBSŞK") tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

Bu maliyyə hesabatları İnstytutun fasılısizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq İnstytutin ləğv etmək, kommersiya fəaliyyətini dayandırmaq və ya kreditorlardan müdafiə olunmaq yollarını axtarmaq niyyəti və ya zərurəti olmadan İnstytutun yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcəyini düşünür. Müvafiq olaraq, aktivlər və öhdəliklər normal şərtlər altında İnstytutun aktivlərini reallaşdıracağı və öhdəliklərini yerinə yetirəcəyi əsaslar üzrə qeydə alınır. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən İnstytutun fasılısizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasılısizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasılısizlik prinsipi üzrə təxminlərə dair Rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində mahiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisə və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

Cari və ya uzunmüddətli təsnifləşdirmələr

İнстitut cari/uzunmüddətli təsnifat meyarları əsasında maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aktivləri və öhdəlikləri təqdim edir. İnstitut aşağıdakı hallarda aktivləri cari aktiv kimi təsnifləşdirir:

- aktiv İnstytutun adı əməliyyat dövründə satılmaq və ya istifadə üçün saxlanıldıqda və ya aktivin realizasiya olunması ehtimal olunduqda;
- aktiv əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlandıqda;
- aktiv hesabat tarixindən sonra on iki ay müddətində realizasiya ediləcəyi ehtimal olunduqda; və ya
- aktiv hesabat tarixindən sonra ən azı on iki ay müddətində mübadiləsinə və ya istifadəsinə məhdudiyyət qoyulmayan pul vəsaiti və ya onun ekvivalenti formasında olduqda.
- İnstitut aşağıdakı hallarda öhdəlikləri cari öhdəlik kimi təsnifləşdirir:
- İnstitutun adı əməliyyat dövründə onların ödənilməsi nəzərdə tutulduqda;
- əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlandıqda;
- hesabat tarixindən etibarən on iki ay ərzində ödənilməli olduqda; və ya
- İnstitut öhdəliyin yerinə yetirilməsini hesabat tarixindən ən azı on iki ay uzatmaq kimi şərtsiz hüquqa malik olmadıqda.

İnstitut bütün digər öhdəlikləri uzunmüddətli kimi təsnif edir.

Gəlirlərin tanınması

Gəlirlər İnstituta iqtisadi mənfəətin gəlməsi və gəlirlərin etibarlı şəkildə ölçülməsi ehtimalı olduğu dərəcədə tanınır. Xidmət gəlirlərinin əhəmiyyətli hissəsi ölçmə vasitələrinin yoxlanması və metroloji ekspertiza üzrə gəlirdən ibarətdir.

Ölçmə vasitələrinin yoxlanmasından gəlir

Ölçmə vasitələrinin yoxlanması - ölçmə vasitələrinin metroloji tələblərə uyğunluğunun təyin və təsdiq edilməsi məqsədi ilə yerinə yetirilən əməliyyatların məcmusudur;

Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsinin dövlət tənzimlənməsinə aid olan sahədə istifadə üçün nəzərdə tutulmuş ölçmə vasitələri istismara verilənədək və təmirdən sonra ilkin yoxlamadan, istismar prosesində isə dövri yoxlamadan keçirilir. Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsinin dövlət tənzimlənməsinə aid olan sahədə ölçmə vasitələrindən istifadə edən şəxslər onları yoxlama dövrliyinə uyğun olaraq yoxlamaya təqdim edirlər.

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

Yoxlamanın nəticəsinə əsasən ölçmə vasitəsi yararlı sayılırsa, onun üzərinə və ya texniki sənədlərinə yoxlama nişanı vurulur və “Yoxlama haqqında şəhadətnamə” təqdim olunur.

Metroloji ekspertizadan gəlir

Metroloji ekspertiza – metroloji tələblərin müəyyənləşdirilməsinin və onlara riayət olunmasının təhlili və qiymətləndirilməsi.

Normativ hüquqi aktların layihələrində ölçmələrə, standart nümunələrə və ölçmə vasitələrinə dair tələblərin metroloji ekspertizası “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Qanununa uyğun olaraq keçirilir., gələcək illərin performansı komissiya əldə olunana qədər adətən bu kəsirdən yüksək olmalıdır.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması

Maliyyə aktiv və ya maliyyə öhdəliyi, ilk önce, ədalətli dəyərdə, həmçinin əldə edilməsinə və buraxılmasına birbaşa aid olan mənfəət və ya zərər, əməliyyat xərcləri ilə ədalətli dəyərdə olmayan predmet üzrə ölçülür. İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər, ən yaxşı olaraq, əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda yaranan mənfəət və ya zərər qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

Qanunvericilik və ya mövcud bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində alınıb-satılması nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri (“standart şərtlərlə həyata keçirilən” alış və satışlar) İnstitutun maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda tanınır.

Təsnifat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri ədalətli dəyərdə və ya amortizasiya edilmiş dəyərlə qeydə alınır. Həmin qiymətləndirmə üsulları aşağıda əks etdirilir.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktivı satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər, ən yaxşı olaraq, fəal bazarda alınıb-satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar qiymətlər haqqında, davamlı olaraq, məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmədə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb-satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasılı nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövriyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınməsi üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqelərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

Əməliyyatın qiyməti haqqında bazar məlumatı olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən, həmçinin bazar şərtləri ilə həyata keçirilən analoji əməliyyatlar haqqında məlumatlara və ya investisiya olunan müəssisələrin cari dəyərinə əsaslanan modellərdən istifadə edilir. Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstərildiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr addır, (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

qiymətləndirmələr addır, (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanır (yəni qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alış, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

Amortizasiya edilmiş dəyər əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilmir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin qalıq dəyərinə daxil edilir.

Effektiv faiz dərəcəsi üsulu maliyyə alətinin qalıq dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis qalıq dəyərinə diskontlaşdırın dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spredini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərinindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. İlkin dəyərin hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir.

Maliyyə alətlərinin təsnifatı

Maliyyə aktivi amortizasiya dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə ("DMGVƏD") ölçülüş dəyərdə və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə ("MZVƏD") təsnif edilir.

Maliyyə aktivi aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- aktiv müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərinində (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.
- Borc aləti aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:
- aktiv həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı İnstitut ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçülmüş kimi təsnif edilir. Bununla yanaşı, ilkin tanıma zamanı İnstitut amortizasiya olunmuş dəyərində və ya DMGVƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZVƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçot uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Institut maliyyə aktivinin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün şəkildə əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasetlər və məqsədlər, həmin siyasetlərin praktikada tətbiqi, xüsusi rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanması, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəricilərinin necə qiymətləndirilməsi və İnstitutun rəhbərliyinə necə çatdırılması;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerlerinin necə mükafatlandırılması - məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdır; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözlənilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə İnstitutun məqsədinə necə nail olmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün "əsas məbləğ" dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. "Faiz" dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfiət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində İnstitut alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alacaq. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edəcək. Qiymətləndirmə zamanı İnstitut aşağıdakıları nəzərə alacaq:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;

"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

- İnstitutun iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul axınlarına məhdudlaşdırıan şərtlər məsələn, repressiz aktivlər; və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər - məsələn, faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.
- Maliyyə alətlərinin yenidən təsnifi

Maliyyə aktivləri İnstitutun maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonra dövr ərzində istisna olmaqla, maliyyə aktivləri ilkin tanınmalarından sonra yenidən təsnifləşdirilmir. Yenidən təsnifat perspektiv təsirə malikdir.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

İnstitut aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) İnstitut maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə nağd pul vəsaitləri və digər qısa ödəniş müddətinə, yəni əldə olunduğu tarixdən üç ay və ya daha az ödəniş müddətinə malik olan yüksək likvidlik dərəcəsinə malik qoyuluşlar daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyərdə uçota alınırlar, çünki: (i) onlar müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması üçün saxlanılır və həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-nü təqdim edir və (ii) onlar MZVƏD olaraq təyin edilmir.

DMGVƏD-də olan kapital alətləri

Ilkin tanımadan sonra, İnstitut mütəmadi olaraq öz kapital investisiyalarını "Maliyyə Alətləri: Təqdimat" adlı 32 sayılı BMUS üzrə kapital tərifinə cavab verən və ticarət üçün nəzərdə tutulmayan, DMGVƏD-də olan kapital alətləri kimi təsnifləşdirməyi seçir. Bu cür təsnifat hər bir alət əsasında müəyyənləşdirilir.

Bu kapital alətləri üzrə gəlirlər və zərərlər heç vaxt mənfəət və ya zərərə çevrilmir. İnstitut alətin dəyərinin bir hissəsinin bərpası kimi daxilolmalar üzrə mənfəət əldə etməsi və bu halda belə gəlirlərin DMG-də qeydə alınması hali istisna olmaqla, dividendlər ödəmə haqqı təqdim edilən zaman digər gəlir kimi mənfəət və ya zərərdə tanınır. DMGVƏD-də olan kapital alətləri dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirməyə məruz qalmır. Bu alətlərin silinməsindən sonra yiğilmiş yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürürlür.

Alicı və sifarişçilərdən debitor borclar

Alicılar və sifarişçilərlə hesablaşmalar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə eks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər ilə uçota alınır. Alicılar və sifarişçilərin debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervi) o halda yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, cəmiyyət tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yiğilması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarının ödənilməsi mümkünzsüzdür. Ehtiyatların (rezervin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərkdir. Ehtiyatların (rezervin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda eks etdirilir.

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyinin tanınması, bu öhdəlik üzrə ödənişlər yerinə yetirildikdə, öhdəlik ləğv edildikdə və ya müddəti başa çatdıqda dayandırılır.

Mövcud maliyyə öhdəliyi eyni borc verəndən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli şərtlərlə başqa maliyyə öhdəliyi ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilildikdə, belə bir mübadilə və ya dəyişiklik ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir və müvafiq qalıq dəyərində olan fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Əmlak, tikili və avadanlıqlar

Əmlak, tikili və avadanlıqlar yiğilmiş amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxılmaqla, ilkin dəyərdə uçota alınır.

Hər hesabat dövrünün sonunda İnstytut əmlak, tikili və avadanlıqlar dəyərsizləşməsinin hər hansı bir göstəricisinin olub-olmadığını qiymətləndirir. Əgər belə bir göstərici mövcuddursa, İnstytut, satış xərcləri çıxılmaqla aktivin ədalətli dəyəri və onun istifadə dəyərinin ən yüksək olduğu kimi müəyyən edilən, bərpa edilə bilən məbləği qiymətləndirir. Əmlak, tikili və avadanlıqların qalıq dəyəri onların təxmin edilən bərpa edilə bilən dəyərindən çox olduqda, onların bərpa edilə bilən dəyərinə qədər silinir və fərq mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda dəyərsizləşmə zərəri kimi əks etdirilir.

Əmlak, tikili və avadanlıqların satışından əldə edilən gəlirlər və zərərlər onların balans dəyərinə əsasən müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər və məcmu gəlirlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Təmir və mühafizə xərcləri baş verdikdə mənfəət və ya zərər haqqında hesabat və digər məcmu gəlir hesab edilir.

Köhnəlmə azalan qalıq metodundan istifadə etməklə aktivlərin faydalı istismar müddəti ərzində qalıq dəyərləri çıxılmaqla ilkin dəyərin silinməsi üçün tanınır. Faydalı istismar müddəti təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə metodları hər bir hesabat tarixinin sonunda yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı təxminni istismar müddəti tətbiq edilir:

bina, tikili və qurğular	7%-dək
maşın və avadanlıqlar	20%-dək
nəqliyyat vasitələri	25%-dək
yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama	25%-dək
texnikası	
digər əsas vəsaitlər	20%-dək
investisiya mülkiyyəti	7%-dək
qeyri-maddi aktivlər	10%-dək (əgər istifadə müddəti məlum olanlar üçün isə illər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlərlə)

Silindikdə, satıldığda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, tikili və avadanlıqların tanınmasına xitam verilir. Əmlak, tikili, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesabında tanınır.

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

Qeyri-maddi aktivlər

İnstitutun qeyri-maddi aktivlərinin qeyri-müəyyən faydalı və müəyyən faydalı iqtisadi ömürləri mövcuddur. Buraya əsasən broker fəaliyyəti üçün əldə olunmuş lisenziyalar və qiymətli kağızlar üzrə ticarət ilə bağlı digər lisenziyalar daxildir.

Ayrıca satın alınmış və müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər yiğilmiş amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla maliyyə vəziyyəti hesabatında tarixi dəyəri ilə tanınır. Amortizasiya qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən faydalı ömrü ərzində düz xətt metodu ilə hesablanır. Faydalı ömr təxminləri və amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq tətbiq edilir. Ayrıca satın alınmış və qeyri-müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər isə maya dəyərindən dəyərsizləşmə zərərlərinin məbləği çıxıldığdan sonra alınan məbləğdə tanınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda İnstytut öz əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərini dəyərsizləşmə zərərlərinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa, belə aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda İnstytut aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa, onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfaət və zərər hesablarında tanınır. Aktiv, yenidən qiymətləndirmə metoduna görə uçota alındıqda qalıq dəyərinin yüksəlməsindən yaranan fərq yenidən qiymətləndirmə nəticəsində dəyərin artması kimi tanınır.

Dəyərsizləşmə zərərlərinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən daha çox ola bilməz.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, tikili, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfaət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfaət və zərər hesabında tanınır.

İnvestisiya mülkiyyəti

İnvestisiya mülkiyyəti İnstytut tərəfindən icarə gəlirləri əldə etmək və ya kapital dəyərini artırmaq və ya hər ikisi üçün, saxlanılmış, lakin, İnstytut tərəfindən icarəyə götürülməmiş mülkiyyətdir. İnvestisiya mülkiyyəti əmlak və avadanlıq kimi gələcək istifadəsi nəzərdə tutulan tikilərdən ibarətdir.

İnvestisiya mülkiyyəti, zəruri olduğu təqdirdə, dəyərdən yiğilmiş amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla ifadə olunur.

Sonrakı xərclər gələcək iqtisadi gəlirlərin İnstytutə axın ediləcəyi ehtimalı olduqda kapitallaşdırılır və bu halda xərclər etibarlı şəkildə ölçülə bilir. Digər texniki və təmir xərcləri yarandığı müddətdə xərclərə aid edilir. Əgər investisiya mülkiyyəti sahibkar tərəfindən tutulursa, bu zaman sahə və avadanlıqlara yenidən təsnif edilir.

"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

İnvestisiya mülkiyyəti üzrə köhnəlmə, onların dəyərini təxmin edilən faydalı ömürlərindən asılı olaraq qalıq dəyərləri üzrə bölünməsi üçün azaldılmış qalıq üsulu ilə hesablanır. Hər hesabat dövrünün sonunda rəhbərlik investisiya əmlakının dəyərsizləşməsinin hər hansı bir göstəricisinin olub-olmadığını qiymətləndirir. Əgər belə bir göstərici mövcuddursa, rəhbərlik, satış xərcləri çıxılmaqla aktivin ədalətli dəyəri və onun istifadə dəyərinin ən yüksək olduğu kimi müəyyən edilən, bərpa edilə bilən məbləği qiymətləndirir. Aktivin satışı üçün ölçülü məbləğ tarixinə bazar şərtləri altında bazar iştirakçıları arasında nizamlı əməliyyatların həyata keçirildiyi qiymət üzrə, etibarlı təxminlər irəli sürmək üçün əsas olmadığından, satış xərcləri çıxılmaqla, ədalətli dəyəri ölçmək mümkün deyil. Bu halda müəssisə aktivin dəyərini bərpa edilə bilən məbləğ kimi istifadə edir. Qalıq dəyəri bərpa edilə bilən məbləğə endirilir və dəyərsizləşmə zərərləri il üzrə mənfəət və zərər hesabatında tanınır. Aktivin istifadə dəyərini müəyyənləşdirmək üçün istifadə edilə ehtimallarda dəyişiklik baş verərsə, əvvəlki illərdə aktiv üzrə tanınmış dəyərsizləşmə zərərlərinə düzəliş edilir.

Silinmələr üzrə mənfəət və zərər gəlirlərin qalıq dəyəri ilə müqayisə olumaqla müəyyən edilir və il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

İnvestisiya mülkiyyəti aşağıdakılardan (lakin, bununla məhdudlaşdırılmayan) ibarətdir:

- Uzunmüddətli kapital artımı üçün saxlanılan torpaq mülkiyyəti;
- Gələcəkdə qeyri-müəyyən istifadə üçün nəzərdə tutulmuş torpaq mülkiyyəti;
- Əməliyyat icarəsi ilə icarəyə verilmiş tikili;
- Əməliyyat icarəsi üçün saxlanılan, istifadə olunmayan tikili;
- İnvestisiya mülkiyyəti kimi gələcəkdə istifadəsi nəzərdə tutulan və hazırda tikilən əmlak mülkiyyəti.

Vergiqoyma

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Məcmu gəlir hesabatındaki bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. İnstytutun cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındaki fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlər əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi əsasından istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktiv isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırımağa imkan vermir və bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS 31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivini və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər:

- İnstitutun cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olsun.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən İnstitutun fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, İnstitut işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna köçürür. Bu cür ayırmaları hesablayarkən təqaüd sisteminin göstərişlərinə müvafiq olaraq işəgötürənlər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması zamanı işçi heyəti üzrə nəzərdə tutulan ümumi xərclərin müəyyən nisbəti götürülür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrlərə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən yerinə yetirilir.

İnstitut Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd programından başqa hər hansı bir digər təqaüd programlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, İnstitutda hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Əmək haqları

Əmək haqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar İnstitutun işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

Şərti öhdəliklər və aktivlər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmir, amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmir, amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin alınması ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə payı kapital kimi təsnifləşdirilir. İnstitutun nizamnamə kapitalı 3,122,432.60 (Üç milyon yüz iyirmi iki min dörd yüz otuz iki manat altmış qəpik) manatdır.

Xarici valyuta əməliyyatları

İnstitutun funksional valyutası fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. İnstitutun funksional valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır (“AZN”).

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, hesabat tarixində mövcud olan ARMB-nin valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı

"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesablarında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər/(zərərlər) sətrində göstərilir.

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, hesabat tarixində mövcud olan ARMB-nın valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesablarında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər/(zərərlər) sətrində göstərilir.

3. UÇOT SİYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMINLƏRİ VƏ FƏRZİYYƏLƏR

Institut növbəti maliyyə dövrü ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və təxminlər irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb ola biləcək təxminlərə aşağıdakılardır:

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Biznes modeli maliyyə aktivinin təsnifləşdirilməsini təyin edən amildir. Rəhbərlik biznes modellərinin dəyərləndirilməsi zamanı maliyyə alətləri üzrə birləşdirmə və portfelə aid etmə səviyyəsini təyin edərkən mülahizələrdən istifadə etmişdir. Satış əməliyyatlarını dəyərləndirərkən Institutun rəhbərliyi bu satışların müntəzəmliyi, zamanı və dəyəri barədə tarixi məlumatları, eləcə də satışın səbəbləri və gələcək satışlarla bağlı proqnozları nəzərə alır. Kreditin pişləşməsi ilə əlaqədar potensial itkilərin minimal həddə salınması ilə bağlı həyata keçirilən satış əməliyyatları “toplamaq üçün saxlanılma” biznes modelinin parametrlərinə uyğun gəlir. Alətin kredit riskinin idarə olunması ilə bağlı olmayan, müddəti bitməmiş həyata keçirilən digər satışlar da, fərdi və kollektiv qaydada müntəzəm olmadıqda və dəyər olaraq əhəmiyyət kəsb etmədikdə “toplamaq üçün saxlanılma” biznes modelinin çərçivəsində dəyərləndirilir. Institutun rəhbərliyi satış əməliyyatlarının əhəmiyyətlilik səviyyəsini bu satışların dəyərinin biznes modeli üzrə qiymətləndirilən portfelin dəyərinə olan nisbəti şəklində həmin portfelin orta müddəti üzrə təhlil edir. Əlavə olaraq, yalnız stressli vəziyyətlərdə və ya Institutun nəzarətindən kənar olan ayrıca bir hadisəyə cavab məqsədilə həyata keçirilməsi güman edilən satış əməliyyatları biznes modelinin məqsədləri üçün təsadüfi sayılır və müvafiq maliyyə alətlərinin təsnifləşdirilməsi prosesinə təsir göstərmir.

“Toplamaq üçün saxlanılma və satış” biznes modeli dedikdə, aktivlərin əsasən nağd vəsaitlərin toplanılması üçün saxlanması ehtiva edilir, yalnız bu biznes modelinin məqsədlərinə nail olmaq üçün likvidlik ehtiyacının idarə olunması, müəyyən bir gəlir göstəricilərinə nail olunması və ya maliyyə aktivlərinin müddətlərinin bu aktivləri maliyyələşdirmək üçün istifadə edilən maliyyə öhdəliklərinin müddətlərinə uyğunlaşdırılması kimi bir sıra satış əməliyyatları da model çərçivəsində nəzərə alınır.

Qalıq kateqoriyası elə maliyyə aktivləri portfellərindən ibarətdir ki, nağd vəsaitlərin reallaşdırılmasının əsas təyinatı satış vasitəsilə, məsələn ticarət məqsədilə satışın elementlərinin açıq şəkildə nəzərə çarpan olduğu hallar üçün nəzərdə tutulmuşdur.

**“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

Nağd vəsaitlər axınının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının dəyərləndirilməsi (“YƏMFÖ”)

Nağd vəsaitlər axınının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının təyin edilməsi mülahizələrdən istifadəni tələb edir. Pulun zaman dəyəri elementi müəyyən hallarda, məsələn müqavilə üzrə faiz dərəcəsi dövri olaraq dəyişdirildiyi, amma bu dəyişikliklərin tezliyi borc aləti üzrə nəzərdə tutulan əsas faiz dərəcəsi göstəricisinə uyğun olmadığı hallarda dəyişdirilə bilər. Buna misal olaraq faizləri üç aylıq banklararası faiz dərəcəsinə uyğun olaraq ödənilən, yalnız faiz dərəcəsinin hər ay düzəldildiyi maliyyə alətlərini göstərmək olar. Pulun zaman dəyərinin dəyişdirilməsinin təsiri müvafiq alət üzrə nağd pul vəsaitləri axınının YƏMFÖ xaraktelili bənzər maliyyə aləti üzrə nağd pul vəsaitləri axını ilə müqayisə edilərək dəyərləndirilir. Dəyərləndirmə məntiqli görünən bütün mümkün ssenarilər üçün, o cümlədən maliyyə bazarlarında baş verəməsi mümkün olan maliyyə stresi vəziyyətləri üçün aparılmışdır. Nağd pul vəsaitləri ilə bağlı yaranan ssenarının bənzər alətlər üzrə mövcud olan göstəricilərdən fərqli olduğu hallarda, dəyərləndirilən alət üzrə yaranan nağd pul vəsaitləri YƏMFÖ olaraq nəzərə alınır və bu alət MZVƏD maliyyə aləti olaraq təsnifləşdirilir.

İnstitutun rəhbərliyi müqavilə üzrə nəzərdə tutulan nağd pul vəsaitlərinin axını dəyişdirmək qabiliyyətinə malik olan müqavilə şərtlərini təyin etmiş və nəzərə almışdır. Kredit sazişinin müddəalarına görə vaxtından öncə ödənişlərin mümkün olması və bu ödənişlərin əsas məbləğ və hesablanmış faizlərlə, eləcə də öncədən ödənişlə bağlı müştəridən alınmalı olan haqq və komissiyalarla bağlı olması halında YƏMFÖ üzrə kriteriyalar yerinə yetirilmiş sayılır. Aktiv üzrə əsas məbləğə ilkin tanınma zamanı mövcud olan ədalətli dəyərlə sonrakı dövrlərdə əsas məbləğ üzrə ödənişlər (yəni effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanmış faiz ödənişləri nəzərə alınmadan yerdə qalan məbləğ) arasındaki fərq aid edilir. Bu prinsipə istisna olaraq standart həm də müəyyən ilkin ödəmə xüsusiyyətlərinə malik olan və aşağıdakı YƏMFÖ şərtlərinə cavab verən alətlərin də nəzərə alınmasına icazə verir: (i) aktiv ilkin olaraq mükafat və ya diskontla hazırlanmışdır, (ii) ilkin ödəniş məbləği müqavilə üzrə əsas məbləği və hesablanmış faizləri və müqavilənin vaxtından əvvəl ləgvi üçün ağlabatan əlavə kompensasiyanı əks etdirir və (iii) öncədən ödəniş imkanı yaradan müddəanın ədalətli dəyəri ilkin tanınma zamanı əhəmiyyətli sayılmır.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin uçotu

İnstitut adı fəaliyyəti gedişində əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparır. 9 sayılı MHBS-ə uyğun olaraq maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyərdə uçota alınmalıdır. Lakin, həmin əməliyyatların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələrində həyata keçirilməsini müəyyən etmək məqsədilə bu cür əməliyyatlar üçün aktiv bazar mövcud olmadıqda peşəkar mülahizələrdən istifadə etmək lazımlı gəlir. Mülahizələrin irəli sürülməsinin əsasını əlaqəli olmayan tərəflərlə analogi əməliyyatların qiymətinin müəyyən edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili təşkil edir.

Ədalətli dəyər

İnstitutun rəhbərliyi, mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərdə göstərilən maliyyə aktivlərinin (əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər və məhdudlaşdırılmış əmanətlər) və maliyyə öhdəliklərinin (müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər) ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində əhəmiyyətli dərəcədə təxminlərdən istifadə edir. Daha ətraflı məlumat üçün 29 sayılı Qeydə nəzər salın.

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində müxtəlif şərhlər edilir və dəyişikliklər tez-tez baş verir. İnstitutun əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq ediləcək səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri tərəfindən edilmiş vergi qanunverciliyinə aid şərhlər rəhbərliyin fikirləri ilə uzlaşmaya bilər. Nəticədə,

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri əməliyyatlara etiraz edə bilər və İnstituta əhəmiyyətli dərəcədə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər təyin edilə bilər. Müvafiq olaraq, vergi və gömrük qurumları İnstitutun fəaliyyətinin nəzərdən keçiriləcəyi ildən əvvəlki üç il ərzində vergi öhdəliklərini nəzərdən keçirə bilərlər. İnstitutun fəaliyyətinin nəzərdən keçirilməsi müəyyən şərtlər çərçivəsində daha uzun müddətləri də əhatə edə bilər.

4. YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAİR SƏRHLƏRİN TƏTBİQİ

Cari ildə İnstitut Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, İnstitutun fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənilmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ), Banklararası təklif olunan faiz həddi ("IBOR") üzrə aparılan islahatların maliyyə hesabatlılığı üzrə yarana biləcək potensial təsirinə cavab olaraq, "Baza Faiz Dərəcəsi İslahati"ni (9 sayılı MHBS, 39 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəlişləri) dərc etmişdir. İslahatlar hedcinq edilmiş maddənin və ya hedcinq alətinin göstəricilərinə əsaslanan pul axınlarının vaxtı və/və ya məbləği ilə bağlı qeyri-müəyyənliyə səbəb olarsa, hedcinq əlaqəsi təsirə məruz qalır. Bu düzəlişlərin heç bir faiz dərəcəsi hedcinq əlaqəsi olmadığı üçün İnstitutun maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.

3 sayılı MHBS Müəssisələrin Birləşməsi, "Müəssisə" tərifinə edilən Düzəliş - Düzəlişlər şirkətlərə əldə edilmiş aktivlərin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu müəyyənləşdirməyə kömək edəcək.

Edilmiş düzəliş biznes xidmətlərinin nəticələrinin müştəriləri məhsul və xidmətlər ilə təmin etmək olduğunu vurğulayır. Halbuki əvvəlki anlayışa əsasən, biznes anlayışı dividend şəklində, daha aşağı xərclərə və ya investorlara və digərlərinə iqtisadi mənfəət təmin etmək məqsədi daşıyırı.

Alınan aktivin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu fərqləndirmək vacibdir, çünkü alıcı qudvili yalnız biznesi alarkən tanıyor. Dəyişikliklərə əsasən, "biznes"in yeni tərifi müştərilərə məhsul və ya xidmətlərin göstərilməsi, investisiya gəlirinin yaranması (məsələn, dividendlər və faizlər) və ya adı fəaliyyətdən digər gəlirlər yaranmasının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

"Əhəmiyyətlilik" anlayışının yeni tərifi - MUBSS şirkətlərin əhəmiyyətliliklə bağlı qərarları daha asan verməsi üçün əhəmiyyətlilik principinə düzəlişlər dərc etmişdir. Yeni dəyişikliklər "Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı" adlı 1 sayılı BMUS və "Mühəsibat Uçotu Qaydaları, Uçot Ehtimallarındaki Dəyişikliklər və Xətalar" adlı 8 sayılı BMUS-a şamil edilir.

Dəyişikliklər əhəmiyyətliliyin tərifini və bu günə qədər MHBS-in digər standartlarında göstərilmiş olan əhəmiyyətlilik prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı təlimatları da hesab hazırlayanlar üçün aydınlaşdırır. Yeni tərifə əsasən, məlumat o zaman əhəmiyyətli sayılır ki, onun gizlədilməsi, təhrif edilməsi və ya dəyişdirilməsinin maliyyə hesabatlarını ümumi məqsədlər üçün istifadə edən əsas tərəflərin qərarlarına təsir etməsi ehtimal edilir və bu məlumat hesabat hazırlayan konkret müəssisə üzrə maliyyə məlumatı xarakterinə malikdir.

15 may 2020-ci ildə BMUŞŞ tərəfindən "COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri"nə (16 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş) icarəciların COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəş ilə təmin edilməsi düzəlişi edilmişdir.

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

COVID-19 ilə əlaqəli icarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklər (16 sayılı MHBS-ə edilmiş düzəliş) 16 sayılı MHBS-ə aşağıdakı düzəlişləri etmişdir:

- icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən, icarə modifikasiyası olmadığı kimi, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştlərini hesaba vermələrinin tələb edilməsi;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən bu faktı açıqlamalarının tələb edilməsi; və
- icarəçilərdən 8 sayılı BMUS-a uyğun olaraq güzəşt tədbirlərini retrospektiv şəkildə tətbiq etmələrinin və əvvəlki dövr rəqəmlərini yenidən təkrar etməmələrinin tələb edilməsi.

Dəyişikliklər 1 iyun 2021-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir. Bu standartın qəbul edilməsi maliyyə hesabatlarına hər hansı bir formada təsir etməmişdir.

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində İnstytut tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixində əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir.

17 sayılı MHBS - "Sığorta müqavilələri" 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və "Sığorta müqavilələri" adlı 4 sayılı MHBS-ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxıldığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağlılığı sığorta müqavilərinə "Sığorta müqavilələri" adlı 17 sayılı MHBS-ni tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 2023-cü il yanvarın 1-də və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. "Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir" adlı 15 sayılı MHBS və "Maliyyə Alətləri" adlı 9 sayılı MHBS standartları ilə birlikdə tətbiq olunduqda erkən tətbiqinə icazə verilir.

Öhdəliklərin təsnifatına aydınlıq gətirilməsi ilə bağlı 1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər - 2020-ci il yanvar ayında BMUŞŞ "Cari və Uzunmüddətli olmaqla, Öhdəliklərin Təsnifati"ni (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər) dərc etmişdir. Düzəlişlər öhdəliklərin 1 sayılı BMUS-a əsasən, hesabat tarixinə müqavilə razılışmaları üzrə təsnifatına daha ümumi yanaşma təklif edir. Öhdəliklərin cari və uzunmüddətli olmaqla təsnifatı üzrə düzəlişlər (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər) aktiv, öhdəlik üzrə gəlirlərin və ya xərclərin tanınma müddətinə və ya məbləğinə, eləcə də bu anlayışlar üzrə müəssisənin təqdim etdiyi açıqlamalara deyil, yalnız öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı təqdimatına təsir edir.

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad - 3 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş - 2020-ci ilin may ayında BMUŞŞ tərəfindən "Müəssisələrin Birləşməsi" adlı 3 sayılı MHBS standartına düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsaslarına istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş "Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsasları"na edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, 37 sayılı BMUS və ya "Təminatlar" adlı 21 sayılı BMHŞK çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa,

**"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial “2 gün” mənfaət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-in tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura “Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsasları”na istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-in mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırılmışdır. Dəyişikliklər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və perspektivli şəkildə tətbiq olunur.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar - 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUŞS müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımi yerə və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən “Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar - Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar” düzəlişini buraxmışdır. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfaət və zərər hesabında tənqidiyir. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və müəssisənin düzəlişi ilk dəfə tətbiq etdiyi zaman təqdim olunan ən erkən dövrün başlangıcında və ya ondan sonra istifadəyə verilə bilən əmlak, tikili və avadanlıqlara retrospektiv şəkildə tətbiq edilməlidir.

Ağır Şərtli Müqavilələr - Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər - 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUŞS, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şərtli və ya zərər yaranan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanaşması”nı tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur. Düzəlişlər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

1 sayılı MHBS “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi” - ilkin tətbiq edən törəmə olaraq. BMUŞS 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr çərçivəsində “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi” adlı 1 sayılı MHBS-də dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik ana müəssisənin MHBS-ə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir törəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya birgə müəssisəyə də tətbiq edilir. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

9 sayılı MHBS Maliyyə Alətləri - Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUŞS 9 sayılı MHBS-ə düzəliş etmişdir. Düzəliş bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub-olmadığını qiymətləndirərkən əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə düzəlişi müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmişİş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir. Düzəliş 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. İnstitut müəssisənin bu düzəlişin ilk tətbiq olunduğu illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilən və ya mübadilə edilən maliyyə öhdəliklərinə düzəlişləri tətbiq edəcəkdir.

**“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS
31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI**

“41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı” - Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUŞŞ 41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı Standartına dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik 41 sayılı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 sayılı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır. Müəssisə düzəlişləri 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan ilk illik hesabat dövrünün başlanğıcında və ya bu tarixdən sonra ədalətli dəyər ölçmələrinə perspektivli şəkildə tətbiq edir. Düzəlişin erkən tətbiqinə icazə verilir.

10 sayılı MHBS - “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi”-10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər, xüsusi olaraq, kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərtilə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi hələ ki, MUBSS tərəfindən müəyyən edilməmişdir, lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi qeyd edilmədiyi halda, yeni standartların İstututun maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri gözlənilmir.

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MƏLİYYƏ HESABATLARI

6. GƏLİR'LƏR

Əməliyyat və digər gəlirlər aşağıdakılardan ibarətdir:

(a) Əməliyyat gəlirləri:

	2022-ci il	2021-ci il
Ölçmə vəhdətinin təyin edilməsi	3,019,271	2,917,465
Cəmi əməliyyat gəlirləri	3,019,271	2,917,465

(b) Digər gəlirlər:

	2022-ci il	2021-ci il
Subsidiya	234,278	232,000
Daşınan və daşınmaz əmlakın icarəyə verilməsindən gəlir	5,647	-
Cəmi digər gəlirlər	239,925	232,000

(c) Müqavilə öhdəlikləri:

	2022-ci il	2021-ci il
Müqavilə öhdəlikləri	41,621	39,776
Cəmi müqavilə öhdəlikləri	41,621	39,776

7. XƏRCLƏR

(a) Xidmətlərin dəyəri:

	2022-ci il	2021-ci il
İşçi heyəti üzrə xərclər	985,443	2,040,972
Amortizasiya və köhnəlmə xərcləri	379,030	502,063
Kənar təşkilatın xərcləri (subpodrat)	47,523	357,441
Yanacaq xərcləri	41,754	42,091
Təmir xərcləri	774	20,569
Ezamiyyə xərcləri	-	10,780
Kommunal xərclər	-	64,099
Cəmi xidmətlərin dəyəri	1,454,524	3,038,015

(b) İnzibati və sair əməliyyat xərclər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2022-ci il	2021-ci il
İşçi heyəti üzrə xərclər	1,330,528	-
Amortizasiya və köhnəlmə xərcləri	124,853	-
Ezamiyyə xərcləri	76,490	-
Kommunal xərclər	65,560	-
Mühafizə xərcləri	52,941	48,254
Sığorta xidmətləri üzrə xərclər	41,708	2,624

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

Vergi xərcləri	31,194	32,955
Bank xidmətləri üzrə xərclər	15,768	10,031
Rabitə xərcləri	10,914	15,376
Digər xərclər	49,933	-
Cəmi inzibati və sair əməliyyat xərcləri	1,799,889	109,240

8. MƏNFƏƏT VERGİSİ

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərində başa çatmış maliyyə illəri üzrə effektiv olan 20% vergi dərəcəsindən istifadə etməklə bütün ehtimal edilən vergi öhdəlikləri üzrə ehtiyat yaradılmışdır.

İnstitut cari mənfəət vergisi öhdəliklərini və vergi bazalarını İnstitutun fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamalar MHBS-dən fərqlənir.

Aşağıda göstərilmiş vergi dərəcəsi, vergi qanunvericiliyi əsasında vergiyə cəlb edilən mənfəət vergisi üzrə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən hüquqi şəxslər tərəfindən ödənilməli olan 20%-ə bərabər vergi dərəcəsini təşkil edir

	2022-ci il	2021-ci il
Mənfəət vergisi xərci	1,660	442
Cəmi mənfəət vergisi xərci	1,660	442

"AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU" PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

9. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

Qeyri-maddi aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	Qeyd	Digər	Cəmi
İllik dəyərdə			
1 yanvar 2021-ci il		136,193	136,193
Yenidən təsnifləşdirmə		-	-
Əlavələr		6,205	6,205
Silinmələr		(93,009)	(93,009)
31 dekabr 2021-ci il		49,389	49,389
Yenidən təsnifləşdirmə		15,092	15,092
Əlavələr		-	-
Silinmələr		-	-
31 dekabr 2022-ci il		64,481	64,481
Amortizasiya			
1 yanvar 2021-ci il		(64,441)	(64,441)
İl üzrə amortizasiya	7	(1,131)	(1,131)
Silinmələr üzrə yiğilmiş amortizasiya		26,362	26,362
31 dekabr 2021-ci il		(39,210)	(39,210)
İl üzrə amortizasiya	7	(1,018)	(1,018)
Silinmələr üzrə yiğilmiş amortizasiya		(11,402)	(11,402)
31 dekabr 2022-ci il		(51,630)	(51,630)
Xalis qalıq dəyəri			
31 dekabr 2021-ci il		10,179	10,179
31 dekabr 2022-ci il		12,851	12,851

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTITUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARIXİNƏ MƏLİYYƏ HESABATLARI

10. ƏMLAK, TİKİLİ VƏ AVADANLIQLAR

Əmlak və avadanlıqlar aşağıdakılardan ibarətdir:

Qeyd	Bina, tikili və qurğular	Məşin və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri	Yüksək texnologiyalar	Digər əsas vəsaitlər	Cəmi
İllik dəyər						
1 yanvar 2021-ci il	3,503,968	3,799,994	589,475	74,358	234,103	8,201,898
Əlavələr	182,805	521,252	74,451	57,806	6,690	843,004
31 dekabr 2021-ci il	3,686,773	4,321,246	663,926	132,164	240,793	9,044,902
Əlavələr	-	29,184	-	26,562	25,204	80,950
Silinmələr	(173,830)	-	-	-	(15,092)	(188,922)
31 dekabr 2022-ci il	3,512,943	4,350,430	663,926	158,726	250,905	8,936,930
Köhnəlmə						
1 yanvar 2021-ci il	(932,985)	(2,945,571)	(403,172)	(58,911)	(138,032)	(4,478,671)
İl üzrə köhnəlmə	7 (202,516)	(275,148)	(44,708)	(3,090)	(27,253)	(552,715)
31 dekabr 2021-ci il	(1,135,501)	(3,220,719)	(447,880)	(62,001)	(165,285)	(5,031,386)
İl üzrə köhnəlmə	7 174,195	(225,942)	(54,011)	(24,181)	(20,142)	(498,471)
Silinmələr üzrə yığılmış amortizasiya	100,604	-	-	-	11,402	112,006
31 dekabr 2022-ci il	(1,209,092)	(3,446,661)	(501,891)	(86,182)	(174,025)	(5,417,851)
Xalis qalıq dəyəri						
31 dekabr 2021-ci il	2,551,272	1,100,527	216,046	70,163	75,508	4,013,516
31 dekabr 2022-ci il	2,303,851	903,769	162,035	72,544	76,880	3,519,079

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

11. İNVESTİSİYA MÜLKİYYƏTİ

İnvestisiya mülkiyyəti aşağıdakılardan ibarətdir:

	Qeyd	Binalar
İlkin dəyərdə		
1 yanvar 2021-ci il		-
Əlavələr		-
Yenidən təsnifləşdirmə		-
31 dekabr 2021-ci il		-
Əlavələr		-
Yenidən təsnifləşdirmə		173,830
31 dekabr 2022-ci il		173,830
 Amortizasiya		
1 yanvar 2021-ci il		-
İl üzrə amortizasiya		-
Yenidən təsnifləşdirmə		-
31 dekabr 2021-ci il		-
İl üzrə amortizasiya		(4,394)
Yenidən təsnifləşdirmə		(100,605)
31 dekabr 2022-ci il		(104,999)
 Xalis qalıq dəyəri		
31 dekabr 2021-ci il		-
31 dekabr 2022-ci il		68,831

12. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

İnstitutun pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakı qalıqlardan ibarətdir:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Bank qalıqları	1,101,133	762,779
ÖDV	90,730	107,581
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,191,863	870,360
 Bank hesablarında olan pul vəsaitlərindən:		
· Milli valyuta ilə bank qalıqları	1,074,374	713,465
· Xarici valyutalarda ilə bank qalıqları	26,759	49,314
	1,101,133	762,779

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXS

31 DEKABR 2022-CI IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

13. TİCARİ VƏ SAİR DEBİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Alicilar və sifarişçilərin qısamüddətli debitor borcları	172,408	155,488
Cəmi ticari və sair debitor borcları	172,408	155,488

14. MAL-MATERIAL EHTİYATLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Digər ehtiyatlar	17,646	11,541
Cəmi mal-material ehtiyatları	17,646	11,541

15. KAPİTAL VƏ KAPİTAL EHTİYATLARI

(a) Nizamnamə kapitalı

İnstitutun qeydə alınmış nizamnamə kapitalı 31 dekabr 2022-ci il tarixinə 3,122,432,60 AZN-ə bərabər olmuşdur.

(b) Kapitalın idarə edilməsi

Kapitalın idarə edilməsində İnstitutun məqsədləri onun fəaliyyətini davam etdirmək qabiliyyətini qorumaq üçün iştirakçıların mənfəətini qaytarmaq və kapitalın uyğunluq nisbətinə nail olmaq kafi kapital bazasını saxlamaqdır.

İnstitutun kapitalın idarə olunmasına dair rəsmi siyaseti olmadıqından rəhbərlik İnstitutun əməliyyat və strateji tələbatlarını ödəmək üçün və bazar iştirakçılarının əminliyini saxlamaq üçün kifayət qədər kapital bazasını qoruyub saxlamağa çalışır. Buna pul vəsaitlərinin səmərəli idarə edilməsi, İnstitutun gəlirləri və mənfəətinin davamlı monitorinqi və İnstitutun əməliyyat üzrə pul axıntıları ilə maliyyələşdirilən uzunmüddətli investisiya planları ilə nail olunur. Bu tədbirlər sayəsində İnstitut mənfəətin davamlı artımına nail olmağa çalışır.

16. TİCARİ VƏ SAİR KREDİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Vergi və sosial ayırmalar üzrə öhdəliklər	-	77,421
Digər	1,876	1,188
Cəmi ticari və sair kreditor borcları	1,876	78,609

17. TƏƏHHÜDLƏR, ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİ

Məhkəmə prosedurları

Vaxtaşırı olaraq və adı fəaliyyət gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən İnstituta qarşı iddialar irəli sürülə bilər. Öz təxminləri, eləcə də həm daxili, həm də xarici peşəkar məsləhətlər əsasında İnstitutun rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyat yaradılmışdır.

Vergi qanunvericiliyi

İnstituta tətbiq edilən vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərhlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. İnstitutun əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq edilən belə qanunvericiliyə dair rəhbərliyin şərhlərinə müvafiq vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər.

Azərbaycan Respublikasında baş vermiş son hadisələr əsasında vergi orqanlarının qanunvericiliyi şərh edərkən və vergilərin məbləğini müəyyənləşdirərkən daha sərt mövqe nümayiş etdirə bilməsi və keçmişdə etiraz edilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxıla bilməsi qənaətinə gəlmək olar. Bunun nəticəsində, İnstituta qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablana bilər. Azərbaycan vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər.

Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şərhi düzgündür və vergi, xarici valyuta və gömrükə bağılı İnstitutun mövqelərində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verməyəcək.

Kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəliklər

31 dekabr 2022-ci il tarixinə İnstitutun kapital məsrəfləri ilə bağlı əhəmiyyətli müqavilə öhdəlikləri mövcud olmamışdır.

18. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Risklərin idarə edilməsi funksiyası İnstitut tərəfindən maliyyə riskləri (kredit riski, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz riski), əməliyyat riskləri və hüquq riskləri ilə əlaqədar icra edilir. Risklərin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk sərhədlərini təyin etmək və sonradan risklərin o sərhədlər arasında saxlanılmasını təmin etməkdir. Əməliyyat və hüquq risklərinin idarə edilməsi funksiyaları əməliyyat və hüquq risklərinin azaldılması məqsədilə daxili qayda və prosedurların təmin edilməsini nəzərdə tutur.

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnə bilən hallar, kredit riski kimi tanınır. İnstitutun fəaliyyəti üçün əsas risk mənbələri broker şirkətləri və fərdi müştərilərdir.

Yeni bir münasibət yaranarkən broker şirkəti kredit riskinin parametrlərinə uyğun təhlil edilir və təhlil hər altı aydan bir yenilənir (və ya daha tez-tez, məsələn, brokerin korporativ strukturunda dəyişiklik olduqda). Bu broker şirkəti üçün nəzərdə tutulan maksimum məruz edilmə limitləri, sonra idarə heyəti tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiq edilir. Konsentrasiya riskinin idarə olunmasının bir hissəsi olaraq, İnstitut hər bir aktiv sinfi üçün bir çox brokerlərin saxlanmasını dəstəkləyir. Mümkün olduğu təqdirdə, İnstitut müştərinin mövqeyini

“AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTİTUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

31 DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MƏLİYYƏ HESABATLARI

qorumaq üçün onun əlavə vəsaitlər təmin etməsi üçün danişıqlar aparır ki, bu da birbaşa kredit riskini azalda bilər.

Bazar riski

İnstitut bazar riskinə məruz qalır. Bazar riski ümumi və xüsusi bazar dəyişiklərinə məruz qalan xarici valyuta və faiz gəliri/xərci yordan aktiv və öhdəliklərdə olan açıq mövqedən yaranır. Rəhbərlik qəbul edilə bilən risk səviyyələri üzrə məhdudiyyətlər təyin edir və onların gündəlik monitorinqini keçirir. Buna baxmayaraq, bu metodun istifadə edilməsi daha zəruri bazar dəyişikləri baş verdikdə bu çərçivələrdən kənar zərərlərin qarşısını ala bilməz.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riskini idarə edərkən Rəhbərlik xarici valyuta riskinə qarşı konkret valyutalar üzrə və ümumi limitlər təyin edir. Nəzarət hər ay həyata keçirilir.

Qeyri-maliyyə aktivləri əhəmiyyətli valyuta risklərinin yaranmasına gətirib çıxarmır. Ticarət əməliyyatları nəticəsində xarici valyuta riskinə nəzarət İnstytutun müqavilə əsasında cəlb etdiyi kənar maliyyəçi tərəfindən müntəzəm olaraq həyata keçirilir və aşağıdakı qaydada idarə olunur:

- I. Hər səviyyə üzrə xarici valyutalar arasında mövqelərin və bu valyutalar üzrə müvafiq likvidlik səviyyələrinin monitorinqi;
- II. Xarici valyutaların, xüsusilə də ABŞ dollarının məzənnələrində gələcək dəyişmələrin proqnozlaşdırılması.

İnstytutun mənfəət və zərərinə təsirindən əlavə valyuta dəyişmə dərəcələrində belə dəyişikliklərin İnstytutun kapitalına təsiri mövcud deyil. Məruz qalma İnstytut müəssisəsinin əməliyyat valyutası olmayan valyutada əks etdirilən maliyyə qalıqları üçün hesablanır.

Likvidlik riski

Likvidlik riski müəssisənin maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməsi zamanı üzləşəcəyi çətinliklərlə bağlı riskdir. İnstytut əlində olduğu pul vəsaitləri üzrə gündəlik tələblərə məruz qalır. Likvidlik riski İnstytutun kənardan cəlb edilmiş maliyyə mütəxəssisləri tərəfindən idarə edilir. Rəhbərlik hər ay İnstytutun pul vəsaitləri hərəkətinin dəyişdirilən proqnozlарının monitorinqini həyata keçirir.

İnstytutun likvidliyin idarə olunması üzrə rəhbərliyi öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri likvidlik aktivləri səviyyəsinin hesab edilməsini, maliyyələşdirmə vəsaitlərinin əldə olunması üzrə imkanların saxlanması, idarəetmə qaydalarına qarşı təəhhüdlər planı və nizamnamə tələblərinə qarşı maliyyə vəziyyəti üzrə likvidlik əmsalının monitorinqinin keçirilməsini tələb edir.

Kənardan cəlb edilmiş maliyyə mütəxəssisləri gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini və normal və ciddi bazar şərtlərini əhatə edən mütəmadi likvidlik mövqeyinin yoxlanılmasını keçirir. Kənardan cəlb edilmiş maliyyə mütəxəssislərinin öhdəliklərinə aşağıdakılardaxildir:

- i. pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və hesabatın verilməsi;
- ii. likvidlik riskinin toplanması faktoru kimi ən böyük təchizatçıların monitorinqi;
- iii. lazım olduqda, orta və qısamüddətli borcların əldə edilməsi məqsədi ilə yerli və beynəlxalq bazarlara fəal cəlb edilmə; və
- iv. İnstytutun inkişaf edən fəaliyyəti sayəsində mümkün olan pul vəsaitləri hərəkətinin monitorinqi.

AZƏRBAYCAN METROLOGİYA İNSTITUTU” PUBLİK HÜQUQI ŞƏXS

I DEKABR 2022-Cİ IL TARIXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARI

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 iladək	1 ilənən 5 il kimi	1 ilənən 5 il kimi	Ödəniş tarixi təyin edilməyib	31 dekabr 2022-ci il
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Nağd pul vəsaitləri və bank hesabları	1,191,863	-	-	-	-	-	1,191,863
Ticari və sair debitor borcları	-	-	172,408	-	-	-	172,408
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	1,191,863	-	172,408	-	-	-	1,364,271
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Ticari və sair kreditor borcları	-	-	-	-	-	-	-
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	-	-	1,876	-	-	-	1,876
XALIS MÖVQE	1,191,863	-	170,532	-	-	-	1,362,395
MƏCMU LİKVİDLİK BOSLUĞU	1,191,863	1,191,863	1,362,395	1,362,395	1,362,395	1,362,395	1,362,395
 MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Tələb edilənədək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 iladək	3 aydan 1 iladək	5 il kimi	1 ilənən 5 il kimi	Ödəniş tarixi təyin edilməyib	31 dekabr 2021-ci il
Nağd pul vəsaitləri və bank hesabları	-	-	-	-	-	-	870,360
Ticari və sair debitor borcları	-	-	155,488	-	-	-	155,488
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	870,360	-	155,488	-	-	-	1,025,848
 MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Ticari və sair kreditor borcları	-	-	-	-	-	-	-
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	-	-	78,609	-	-	-	78,609
XALIS MÖVQE	870,360	870,360	76,876	-	-	-	947,239
MƏCMU LİKVİDLİK BOSLUĞU	870,360	870,360	947,239	947,239	947,239	947,239	947,239

19. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonra maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir edəcək hadisələr baş verməmişdir.

Teymur Səfiyev
Baş direktorun müavini-
baş direktorun vəzifəsini müvəqqəti
icra edən
31 avqust 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Aygün Mustafayeva
Baş mühasib

31 avqust 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası